

Հասցեագրված է
ՀՀ 13108-2024

Սկզբնական և վերջին
փուլի փոխարկերի և
Լ. Մուսկատյան

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ
ԱՆԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

ՀՀ Սյունիքի մարզի Խոտի միջնակարգ դպրոց
12-րդ դասարան

Դասղեկ Հ.Սարգսյան

2023-2024

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔ ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 5. Հանրակրթության նպատակները և պնտակարճացման նպատակները

1. Հանրակրթությունը նպատակադրված է յուրաքանչյուր սովորողի.
 - 1) մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը.
 - 2) մարդկային արժանապատվության պահպանմանը.
 - 3) իր ընդունակություններին, կարողություններին և առողջությանը համապատասխան ուսումնական միջավայրում նրա հասարակական հարմարեցմանը.
 - 4) ինքնապատասխան ունակությունների ձեռքբերմանը և ինքնուրույն կյանքի հաստատմանը.
 - 5) մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական աշխատանքային գործունեության նպաստավոր ստանդարտներին.
 - 6) ընտանեկան կյանքի պատրաստվածության ապահովմանը.
 - 7) որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը.

2. Հանրակրթության բնագավառում պնտությունը ներառված է հետևյալ սկզբունքներին ապահովումը.

- 1) հանրակրթության մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքներին, մարդու կյանքի առողջության, անհատի արժանատի և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության և կարողությունների, անհատի և նրա իրավունքների ու պատվաստվածությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնավառական և աշխարհա-յացքի ձևավորումը.
- 2) հանրակրթության հավասար հնարավորությունները, մատչելիությունը, շարունակականությունը, հաջողակ և անապատասխան ուսուցանող սովորողների զարգացման մակարդակին, առանձնահատկություններին ու պատրաստվածության աստիճանին.
- 3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքներին ապահովումը.
- 4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների փոխադրումը, ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը.
- 5) հանրակրթության որակի շարունակական բարելավումը, միջազգային չափանիշներին համապատասխանությունը, ինչպես նաև միջազգային կրթական համակարգի նիստեցումը.
- 6) ուսումնական հաստատությունների ինքնավարության և պնտական վերահսկողության հավասարակշռումը.
- 7) անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից՝ ուսումնական հաստատությունների և դրանցում սովորողներին աշխատողների իրավա-

հավասարությունը.

8) հանրակրթական և այլ կրթական ծրագրերի փոխհամաձայնեցվածությունը: (5-րդ հոդվածը խմբ. 01.12.2014 թ. ՀՕ-200-Ն)

Հոդված 20. Սովորողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:
2. Սովորողն իրավունք ունի՝
 - 1) ստանալու հանրակրթության պնտական կրթական չափորոշիչներում պատասխան կրթություն.
 - 2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծախսերի մասը:
 - 3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության կազմակերպման բազայից.
 - 3.1) ստանալու կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքը բավարարելու նպատակով անհատականացված կրթություն.
 - 4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումներին.
 - 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ուսուցողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.
 - 6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.
 - 7) ազատորեն փոխելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.
 - 8) ազատ արտահայտվելու սեփական կարծիքն ու հանդուրժումները.
 - 9) օգտվելու օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:
3. Սովորողը պարտավոր է՝
 - 1) կատարել ուսումնական հաստատության կանոնադրության և ներքին կարգապահական կանոններով սահմանված պահանջները.
 - 2) ստանալ հանրակրթության պնտական չափորոշիչներին համապատասխան գիտելիքներ, ձեռքբերել և տիրապետել համապատասխան հմտություններին և կարողություններին, բավարարել սահմանված արժեքային համակարգի ներկայացվող պահանջները.
 - 3) հաճախել և մասնակցել ուսումնական պարապմունքներին.
 - 4) կատարել օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտականություններ:

(20-րդ հոդվածը լրաց. 01.12.2014 թ. ՀՕ-200-Ն)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔ ԵՐԵՎԱՆԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության: Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոշելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պնտական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական կարգի կամ այլ անձանցի մանկավարժական և ազատությունների և ազատության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրթական կազմակերպություններին: (15.11.2003 թ. խմբագրությ.)

Հոդված 20. Երեխայի հանգստի իրավունքը (կրճատումով)

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

Հոդված 21. Միավորումներին անդամակցելու երեխայի ավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի քաղաքացիների միավորումներին, այդ թվում՝ հասարակական, մանկապատանեկան կազմակերպություններին անդամակցելու, խաղաղ հավաքներին մասնակցելու իրավունք:

Հոդված 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իրավունքներին իրացնելու իրավունքները չպետք է խախտվի կամ այլ կերպ, սակայն իր իրավունքները պետք է պաշտպանել:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումը և դաստիարակությունը իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխարարները իրավունքներ չունեն սահմանափակելու կամ խախտելու անվերջ:

Երեխայի պատվի ու արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումը իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 24. Մտղական խնամքից օրված երեխայի իրավունքների պաշտպանությունը (կրճատումով)

Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխան ունի պնտության և նրա համապատասխան մարմինների կողմից պաշտպանության, խնամքի, դաստիարակության և օգնության իրավունք: Պնտությունում նրա համապատասխան մարմիններն ապահովում են նման երեխաների խնամքը և դաստիարակությունը՝ որդեգրման, խնամակալություն կամ հոգաբարձություն սահմանելու կամ անհատականացված կրթություն, ինքնուրույն անհատականության դեպքում՝ համապատասխան մանկատնային տեղավորելու միջոցով: (16. 03. 2004 թ. խմբագրությ.)

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումներով)

76. Դասարանի ղեկավարը (տարրական դպրոցում՝ դասվար)

1) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս մանկավարժական աշխատողների հետ.

2) նպաստում է հանրակրթական դպրոցի և ընտանիքի մանկավարժական միասնական պահանջների ապահովմանը սովորողների նկատմամբ.

3) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն.

4) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հանրակրթական դպրոցի տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին տեղեկատվություն.

5) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ և այլ միջոցառումներ.

6) հանրակրթական դպրոցի մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում սովորողի կարգապահական տույժի ներկայացնելու հարցը.

7) արգելում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել, ինչպես նաև խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:

127. Հանրակրթական դպրոցում սովորողներունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ և կանոնադրությամբ:

128. Սովորողն իրավունքները և պարտականությունները սահմանվում են օրենքով:

129. Հանրակրթական դպրոցն ապահովում է կրթական ծրագրի կատարման անվտանգ և ապահով պայմաններ, բնականոն աշխատանքային ռեժիմ, բժշկական օգնություն և սպասարկում,

130. Ինչպես նաև սովորողների

ֆիզիկական զարգացմանն ու առողջության ամրապնդման համար անհրաժեշտ պայմաններ, ձևավորում է անձնական հիգիենայի և առողջ ապրելակերպի հմտություններ:

130. Յուրաքանչյուր սովորող տարին առնվազն մեկ անգամ անցնում է բժշկական (պրոֆիլակտիկ) հետազոտություն, որն իրականացվում է հանրակրթական դպրոցի բժշկական սպասարկման ծառայության կողմից, իսկ դրան հինարհնություն դեպքում՝ տարածքային սպասարկման առողջապահական կազմակերպության կողմից՝ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին:

131. Հանրակրթական դպրոցում կարգապահությունն ապահովում է օրենքով, կանոնադրությամբ և ներքին կարգապահական կանոններով սահմանված կարգով:

132. Հանրակրթական դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքերում օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված կարգով միջին և ավագ դպրոցների սովորողներին կատարվում է կարգապահական տույժեր:

133. Սովորողների համար հիմնադրի, նախարարության, տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հանրակրթական դպրոցի, ինչպես նաև սոցիալական գործընկերների, կազմակերպությունների, անհատների կողմից կարող են սահմանվել բարոյական և նյութական խրախուսման ձևեր՝ շնորհակալագիր, գովասանագիր, դրամական խրախուսում կամ կանոնադրությամբ սահմանված այլ ձևեր:

136. Սովորողի կյանքի անվտանգության ապահովման կամ առողջության պահպանման պարտականությունը ոչ պատշաճ կատարելու կամ չկատարելու, եթե դրա հետևանքով երեխայի առողջությանն անգործությամբ պատճառվել է միջին ծանրության վնաս այն անձի կողմից, ու մյուս հարկված են այդ պարտականությունները, ըստ ծառայության, կրում են պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Քաղվածքներ ՀՀ»Հանրակրթության մասին« Եվ		
»Երեխաների Իրավունքների մասին« Օրենքների 3	կազմի էջ	2
Քաղվածք»Օրինակելի կանոնադրություն«-ի 3		1
Տեղեկություններ աճակերտների մասին		2-3
Կրթական-գաստիարուկական աճեցման ճանաչողական ուղղությունները		4-5
Որոշումներ գաստիարուկական աճեցման ճանաչողական ուղղությունները		6-9
Դասագրքերի բաժանում		10-12
Աճակերտների մասնակցությունը նախադասական		
Գեղարվեստական, երաժշտական եվ ազլ արվեստներին		13
Դասարանի մասնակցությունը համագործակցական		
Տարածքային եվ տարածքային սիմբոլիզմներին		14
Դասընկեր գաստիարուկական աճեցման ճանաչողական		14-15
Դասընկեր աճեցման ճանաչողական ուղղությունները, սոցիալապես		
Անբարենպաստ լիճակներ գտնվող, Ծնողազուրկ աճակերտների հետ		16
Դասարանի ղեկավարի		
Դասավանդողները		17
Ծնողական ժողովներ, անհասկանալի աճեցման Ծնողների հետ		18
Աճեցման ճանաչողական ուղղությունները		19
Դասարանի բնութագրերն ուսումնական տարվա		
Ավարտին		20
Նճուխների եվ հիմնականությունների համար	կազմի էջ	3
Գործառնություններ եվ ղազմական		
Կարգը	կազմի էջ	4

ԿՐԹԱԿԱՆ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՌԻԴԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. **ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ** (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) *Դասարանը բաղկացած է 12 աշակերտից 4 աղջիկ, 8 տղա:* Կարգապահ դասարան է, աշակերտները կոնֆլիկտային չեն, համերաշխ են, օգնում են միմյանց, լավ սովորող աշակերտները աջակցում են ուսման մեջ հետ մնացողներին: Աշակերտները ակտիվ մասնակցում են Դպրոցական և համայնքային տարբեր միջոցառումների: Աշակերտների մեծ մասը պարտաճանաչ ներկայանում են դասերի, Ուսման մակարդակը բավարար է, հիմնականում ունակ աշակերտներ են, անցած տարի դասարանում եղել է Երկու հարվածային, իսկ բացասական գնահատական չի ունեցել է ոչ մի աշակերտ; Աշակերտների մի մասը ունեն մասնագիտական կողմնորոշում:

2. ՌԻՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՄՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՆ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱԸՆԹԱՅՔՈՒՄ

2023-2024 ուստարվա ընթացքում նախատեսված է հետևյալ աշխատանքները՝ Աշակերտները մասնակից կլինեն դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին, համադպրոցական Օլիմպիադաների, մարզական խաղերի, հասարակական ու համայնքային աշխատանքների: Նախատեսվում է սովորողների դաստիարակության գործում պերտ կապ պահպանել ընտանիքի, ծնողների հետ, գործել միասնական լավագույն արդյունքի հասնելու համար: Անհատական աշխատանքների միջոցով նպաստել ուսման մեջ թերացող: Աշակերտների առաջադիմության բարձրացմանը: Անցկացնել դասախոսումներ, ծնողական ժողովներ: Աշակերտների մոտ ձևավորել բազմաբնույթ կարողություններ (կարգապահություն, մաքրություն, անձնական հիգիենայի, համագործակցություն, փոխօգնություն):

3. ՀԱՅԵՅԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 **Հոգևոր դաստիարակություն** Աշակերտների բարոյական դաստիարակությունն ու հոգևոր աշխարհի զարգացումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է նրանց որոշակի պատկերացումներ տալ մարդկային տարբեր գործունեությունների, ազգային մշակույթի, ժողովրդական արժեքների, տարբեր ծիսակատարությունների, տոների ու հանդիսությունների մասին: Դա կարելի է իրականացնել գրույցի, գրքերի, ֆիլմերի, ներկայացումների քննարկումների, թեմատիկ հարց ու պատասխանների երեկոների, էքսկուրսիաների և այլ միջոցներով:

3.2 **Գեղագիտական դաստիարակություն** Արվեստի բոլոր տեսակները իրենց խորը կնիքն են դնում մարդու անհատականության և հոգևոր արժեքների ձևավորման վրա: Արվեստը գեղագիտական դաստիարակության մեծագույն աղբյուր է: Այն արդարացիորեն անվանում են .զգայելու գիտությունն, որն ի գործ է սովորեցնել զգալ, շարժել մարդու զգայական աշխարհը: Սակայն սա պիտի չլինի ինքնանպատակ, այլ կրթելու, դաստիարակելու միտում ունենա: Աշակերտների մեջ ձևավորել գեղագիտություն և ճաշակ: Սովորեցնել նրանց գնահատել արվեստը: Այցելել պատկերասրահներ, մշակութային կոթողներ:

3.3 **Ռ-ազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն** Արվեստի ստեղծագործությունների հայրենասիրական: բովանդակությունը կարելի է լավագույնս օգտագործել այս նպատակի իրականացման համար: Սրա դերն ու նշանակությունը

հատկապես մեծ են մեր օրերում: Մեր երիտասարդ, անցումային շրջանում գտնվող հանրապետության համար այս խրնդիրն առաջնային է, որովհետև ուղղակիորեն ազգային անվտանգության կարևորություն ունի:

3.4. Ֆիզիկական դաստիարակություն Հոգևոր դաստիարակության վրա ազդեցություն ունի նաև ֆիզիկական դաստիարակությունը: Դասապրոցեսին պետք է ցուցաբերել ակտիվություն :Բացատրել և պահանջել , որ աշակերտները հետևեն իրենց ֆիզպատրաստությանը;

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն Մարդու աշխատանքային գործունեությունն ուղղված է: իրականության վերակերտմանը, կատարելագործմանը: Ստեղծագործական աշխատանքից ստացած բերկրանքը մարդուն պարզևում է հոգեկան բավարարվածության: Աշակերտների մեջ պետք է սերմանենք ոչ միայն սեր ախատանքի նկատմամբ, այլև նարանք պիտի գիտակցեն, որ աշխատանքն է կյանքի ամուր սյուններից մեկը:

3.6 Բնագահպանական դաստիարակություն Միայն բնության գեղեցկությունն ու կարևորությունը գիտակցող մարդը կարող է հոգատար վերաբերմունք ցուցաբերել բնության նկատմամբ: Ուստի երեխաների մեջ պետք է սերմանել հարգանք և պատասխանատվություն բնության հանդեպ, որպեսզի նրանք ոչ միայն զմայլվեն, հիանան գեղեցիկ ծառ ու ծաղկով, սար ու դաշտով, այլև մտածեն բնության պահպանության և խնամքի գործում իրենց սեփական ներդրման մասին

4.ԴՊՐՈՑ-ԸՆՏԱՆԻՔ ԿԱՊԸ ամուր պահելու համար նախատեսվել է հաճախակի կազմակերպել ծնողական ժողովներ; Ծնողներին ընդգրկել դպրոցում կատարվող հասարակական , ուսումնական տարբեր աշխատանքների մեջ:

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1-2	<p>Աշխատանքային պլանի կազմում:</p> <p>Դասարանի ակտիվի ընտրություն:</p> <p>Դասարանական անկյան ձևավորում:</p> <p>Հերթապահության կազմում:</p> <p>Դասագրքերով ապահովվածության վիճակի ստուգում:</p> <p>Դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները:</p> <p>Դասարանի սանիտարական վիճակի պահպանում:</p>	4-8սեպ.	
3-4	<p>Օնոդական ժողովի անցկացում:</p> <p>Օնոդական խորհրդի ձևավորում:</p> <p>Անկախության անգնահատելի դերն ինձ համար: Ապրիլյան, 44 օրյա պատերազմների անջնջելի ու ցավոտ էջերի վերլուծություն:</p> <p>Դասարանական անկյան թարմացում:</p> <p>Համակգործակցություն պարապող ուսուցիչների հետ</p>	11-15սեպ. 18-22սեպ.	
5-6	<p>Զրույց նվիրված ուսուցչի տոնին:</p> <p>Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ</p> <p>Աշխատանքներ ուսման մեջ թերացող աշակերտների հետ:</p> <p><<Քանի լեզու գիտես այնքան մարդ ես >> թեմայով զրույց:</p> <p>Ջևալորել բազմակարծություն և աշխարհահայացք</p> <p>Ստուգել աշակերտների սանիտարահիգենիկ վիճակը:</p>	25-29սեպ. 02-06հոկ	
7-8	<p><< Բնական պաշարներ >> թեմայով քննարկումը կձևավորի գիտելիքներ արդյունաբերության տարբեր ոլորտների վերաբերյալ:</p> <p>Անհատական աշխատանքներ խնդրահարույց աշակերտների հետ</p> <p>Աշխատանք տանել հաճախակի ուշացող և բացակայող աշակերտների հետ</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների ժամանակ համատասխան գործողություններ:</p>	9-13հոկ 16-20հոկ.	
9-10	<p><< Ինչպես վարվել աղբի հետ >> օգնել սովորողներին գիտակցելու աղբի և թափոնների վնասակար ազդեցությանը բնության և մարդու առողջության վրա:</p> <p>Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ:</p> <p><<Ինչպե՞ս զգուշանալ խաբեությունից>> :</p> <p>Համագործակցություն ծնողներին հետ</p>	30-3նոյ 6-10 նոյ.	

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
11-12	< Կարող եմ օգտակար լինել >> թեման հնարավորություն կտա աշակերտների մոտ ձևավորել բարին և դրական հատկանիշները:	13-17 նոյ.	
	Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ:	20-24 նոյ.	
	<< Ազգային և միջազգային տոներ>> նպատակն է հստակեցնել ազգային տոների առանձնահատկությունները և ազդեցությունները:		
13-14	Աշխատանք ուսման մեջ թերացող աշակերտների հետ	27-1 դեկ.	
	Խտրականության ենթարկված մարդու վիճակ: Ինչ ես զգում, երբ արհամարհված ես:	4-8 դեկ.	
15	Հրավիրել ծնողական ժողով: Առաջին կիսամյակի ամփոփում	11-15 դեկ. 18-22 դեկ.	
1	Հանդուրժող վարքի սկզբունքները Վերհանել հանդուրժող մարդուն բնորոշ առանձնահատկությունները: Ձևավորել հանդուրժող վերաբերմունք:	8-12 հուն.	
2	<< Պետք է արդյոք, ինչպե՞լ >> խթանելով աշակերտների ստեղծագործական մտածողությունը ձևավորել բնության և բնական պաշարների հանդեպ խնայող վերաբերմունք	15-19 հուն.	
3	ա/Հայրենի՛ք, ես գարկն եմ քո բազկի: Հայոց բանակը 30 տարեկան է: Բ/Պատասպարման և տարհանման գործնական աշխատանքներ:	22-26 հուն.	
4	<< Պետական խորհրդանիշներ>> թեմայով զրույց: Նպատակն է աշակերտներին ներկայացնել ծագման և ձևավորման ուղին:	29-2 փետ.	
5	<< Կրողանու՛մ եմ արդյոք սիրելի>>:	5-9 փետր	
6	Եկեղեցական տոներ: Տեառնընդառաջ տոնի խորհուրդը<< Եկեղեցին և ազգը >> քննարկման միջոցով աշակերտների մոտ կիսմանավորեք եկեղեցու դերը հայ իրականության և հայ ժողովրդի կյանքում:	12-16 փետ	
7	Նշել Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան և գիրք վնվիրելու օրը:	19-23 փետ	
8	Հանդուրժող վարքի սկզբունքները Վերհանել հանդուրժող մարդուն բնորոշ առանձնահատկությունները: Ձևավորել հանդուրժող վերաբերմունք:	26-1 մարտ	
9	Գարնանամուտ: Նշել .Մայրության և զեղեցկության տոներն Ինչ եմ ես կարդում:Արդյոք ես կարդում եմ : Հայ գրականության ու արտասահմանյան գրականության տարբերությունը:	4-8 մարտ	
10	Ինչ մասնագիտություն ես կրնարեմ ապագայում: Մասնագիտական կողմնորոշումն ամենակարևորն է այս պահին:	11-15 մարտ	
11	<< Լրատվամիջոցներ և կերպարներ >> թեմայի միջոցով լրուսաբանել արդի ժամանակաշրջանում լրատվամիջոցների դերը:	18-22 մարտ	
12	<< Դժվարություններ, որոնց բախվում եմ >> թեմայով զրույց:	1-5 ապրիլ	
13	<< Մարդիկ, որոնց շնորհիվ մենք ապրում ենք>> :	8-12 ապրիլ	
14	<< Նախապաշարումների ուստյան >> ներկայացնել թե ինչպե՞ս է զգում նախապաշարմունքի և կարծրատիպերի զոհ դարձած մարդը: Իրավիճակը հաղթահարելու ուղիներ որոնել:	15-19 ապրիլ	

15	<< Հայոց Մեծ եղեռն >> աշակերտներին ներկայացնել թուրքերի կատարած ոճրագործությունը : Նրանց մոտ սերմանել հայրենասիրություն:	22-26 ապրիլ	
16	Զբոյց՝ <<Մարդիկ առանց որոնց ես միայնակ եմ >>թեմայով:	29-3 մայիս	
17	<< Բնական աղետների և անվտանգության կանոնները պահպանելու կարողություն>>:	6-10 մայիս	
18	<<Ազգային զարթոնք>> ներկայացնել հայերի մասնակցությունը մի շարք մարտական գործողություններին: Նպատակն է աշակերտների մոտ ձևավորել ազգային գիտակցության արժեհամակարգ:	13-17 մայիս	
19	Ամփոփիչ դաս: Ինչ տվեց ինձ այս ուսումնական տարին:	20-24 մայիս	

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՄԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

Համար	Նախասիրական, առարկայական խմբակներ	Գեղարվեստական-երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. »Ուսումնական հաստատության դասարանի ղեկավարի աշխատանքային տարեկան ծրագիր« մատյանը նախատեսված է դասարանի ղեկավարի (այսուհետ՝ դասղեկ) կողմից դասարանի հետքագման կողմնակցական աշխատանքներին պատասխանող զոգործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տե-սանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիր կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

Սոցիալատարակաչական խնդիրների ճշգրտությունն ու իրատեսությունը,

Սաշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակակցվածությունը նր ուսումնադաստիա-րակաչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,

Սոցիալական ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,

Սներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակաչական աշ-խատանքների ներդաշնակ կապը,

Սաշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհա-տական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների ի-րատեսությունը,

Ստարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը նր ուսումնական Սհաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Ս»Դասարանի ղեկավարի աշխատանքային տարեկան ծրագիր« մատյանը համարվում է համա-դպրոցական ուսումնադաստիարակաչական աշխատանքային տարեկան ծրագրի (պլանի) թագի-սային թագադրիչը:

ՍՍ10, 11 և 12-րդ էջերի Ս»ստացակ« Ս հանձնեց« Ս սյունակներում համառոտագրել ստացված և Ս հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները՝ գերազանց - Գ, լավ - Լ, թավա-րար - Բ, անմխիթար - Ա:

ՍԴասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:

3. Դաստիարակաչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է լինեն անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շր-ջապատը և այլն:

4. Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգել-լու դաստիարակաչական գործընթացը, որը թույլ կտատեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլ և դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

5. Պլան-ծրագրի

թաժինների հաջորդականությունը և ներտշարունակական կապը թույլ կտատեսնելու աշակերտների մտավոր կարողու-թյունների հաստիճանական զարգացումը և կարքի դրա-կան դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

6. Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հի-ման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մտմին չև տվյալ դասարա-նի ուսումնառության աստիճանի I-IV, V-IX, X-XII ավարտելը:

7. Ուսումնակա հաստատության ներքին արտաքին գնահատումների ժամանակ դասարանի ղեկավարի »Պլան-ծրագրի« գրքույկը կնախտի դաստիարակաչական աշխատանքների մասին առավել արդյունավետ եզրահանգումներ անելուն: